

De toegang van echtgenoten tot de algemene vergadering

RUTGER VAN BOVEN
Adviseur Studiedienst IAB

In de praktijk komt het vaak voor dat echtgenoten alleen of gezamenlijk deelnemen aan de oprichting van een vennootschap of hierin een participatie verwerven. Meestal gaat een dergelijke situatie gepaard met het inlassen van aangepaste statutaire clausules die betrekking hebben op het bestuur van deze aandelen door de respectievelijke echtgenoten.

Is dit niet het geval, dan kunnen problemen rijzen inzake de parallelle toepassing van het huwelijksvermogensrecht en het vennootschapsrecht. Huidig artikel beoogt doorheen de drie courante huwelijksvermogensstelsels enerzijds een overzicht te geven van deze problematiek en anderzijds mogelijke oplossingen te suggereren.

De echtgenoten zijn gehuwd onder het wettelijk stelsel

Wanneer man en vrouw beslissen om te huwen moeten zij eerst en vooral vorm geven aan de wijze

waarop hun respectievelijke vermogens (activa/passiva) zich onderling en ten aanzien van derden zullen verhouden. Zolang de toekomstige echtgenoten echter niets bedingen dat strijdig is met de goede zeden of met de openbare orde, genieten zij terzake een ruime contractuele vrijheid¹. Indien de echtgenoten geen bijzondere huwelijksvereenkomst hebben bedongen, zullen de bepalingen van het wettelijk stelsel toepassing vinden². Dit wettelijk stelsel berust op het bestaan van drie vermogens, nl. het eigen vermogen van de man, het eigen vermogen van de vrouw en het gemeenschappelijk vermogen van beide echtgenoten³.

Om te kunnen bepalen wie van beide echtgenoten toegang heeft tot de algemene vergadering en daar zijn stemrecht zal kunnen uitoefenen, moet vooreerst worden nagegaan welk het huwelijksvermogensrechtelijk statuut is van de betrokken aandelen. Men zal m.a.w. voorafgaandelijk het eigen, gemeenschappelijk of onverdeeld karakter van de betrokken aandelen moeten achterhalen.

Eigen aandelen

Eigen zijn :

- de aandelen die aan elk van de echtgenoten toebehoren op de dag van het huwelijk en die welke ieder van hen tijdens het stelsel verkrijgt door schenking, erfenis of testament⁴;

- de aandelen die één van de echtgenoten verkrijgt uit gelden (roerende belegging) of uit de opbrengst van de vervreemding van andere goederen waarvan het karakter van eigen goed is aangetoond⁵ (roerende wederbelegging). Hiertoe volstaat het dat de prijs voor méér dan de helft met eigen gelden is betaald. Eventuele tussenkomsten van het gemeenschappelijk vermogen worden via vergoedingen rechtgezet⁶;
- aandelen verkregen door zaakvervangings⁷. Zaakvervangings vindt plaats bij de rechtstreekse ruiling van onroerende of roerende goederen⁸ en kan voorkomen wanneer één der echtgenoten een eigen goed inbrengt in een vennootschap en in ruil voor deze inbreng aandelen verkrijgt⁹ of ingeval van ruiling van oude aandelen voor nieuwe naar aanleiding van een kapitaalverhoging o.g.v. een eigen voorkeurrecht gekoppeld aan reeds bestaande eigen aandelen die de echtgenoot in de betrokken vennootschap bezit¹⁰;
- de lidmaatschapsrechten verbonden aan gemeenschappelijke aandelen in vennootschappen waarin alle aandelen op naam¹¹ zijn, indien die toebedeeld zijn aan of ingeschreven op naam van één van de echtgenoten¹²;
- de gereedschappen en werktuigen die dienen tot het uitoefenen van het beroep¹³. Volgens

bepaalde rechtsleer¹⁴ kunnen aandelen hieronder ressorteren op voorwaarde dat deze een noodzakelijk karakter vertonen voor de uitoefening van het beroep. Hieraan is voldaan zodra wordt vastgesteld dat het ontnemen van dat aandeel aan de beroepsactieve echtgenoot tot gevolg heeft dat hij zijn beroep niet meer kan uitoefenen, tenzij eventueel via nieuwe belangrijke investeringen. Indien de aandelen (gedeeltelijk) werden aangekocht met gemeenschappelijke gelden, moet bij de vereffening van het huwelijksstelsel vergoeding betaald worden aan het gemeenschappelijk vermogen. Deze vergoeding mag niet kleiner zijn dan de door het gemeenschappelijk vermogen uitgegeven som¹⁵, ook al zijn deze aandelen verminderd in waarde op het ogenblik van de vereffening¹⁶.

Aandelen of lidmaatschapsrechten die volgens bovenvermelde regels eigen zijn, maken het voorwerp uit van het *exclusief bestuursrecht* van de echtgenoot-eigenaar¹⁷. Dit betekent dan ook dat enkel deze echtgenoot toegang zal hebben tot de algemene vergadering en daar zijn stemrecht zal kunnen uitoefenen, behoudens de mogelijkheid voor deze laatste om zich krachtens volmacht (eventueel door zijn echtgenoot¹⁸) te laten vertegenwoordigen^{19, 20}.

Gemeenschappelijke aandelen

Gemeenschappelijk zijn:

- aandelen geschonken of vermaakt aan de twee echtgenoten samen of aan één van hen onder beding dat deze aandelen gemeenschappelijk zullen zijn²¹;
- aandelen verkregen uit een kapitaalparticipatieplan²² op grond van de werknemersparticipatiewet²³;
- alle aandelen waarvan niet is bewezen dat zij aan één van de echtgenoten eigen zijn ingevolge enige wetsbepaling²⁴.

Aandelen die gemeenschappelijk zijn²⁵, vallen onder de algemene regel van het *concurrentieel bestuur*²⁶. Dit betekent dat elke echtgenoot afzonderlijk het recht zal hebben om deel te nemen aan en stemrecht uit te oefenen op de algemene vergadering²⁷. Geen van beide echtgenoten kan bijgevolg de toegang tot de algemene vergadering worden ontzegd. Vermits elk der echtgenoten zeggenschap heeft over deze aandelen, zal een volmacht van de ene echtgenoot aan de andere met betrekking tot de uitoefening van de lidmaatschapsrechten verbonden aan deze aandelen, overbodig zijn²⁸.

Problemen kunnen rijzen wanneer geen van beide echtgenoten bereid is zijn aanwezigheids- en stemrecht ter algemene vergadering op te geven en zij er bovendien niet in slagen hun stemgedrag op elkaar af te stemmen²⁹.

In voorkomend geval kan³⁰ de vennootschap ervoor opteren de uitoefening van de rechten die verbonden zijn aan deze gemeenschappelijke aandelen³¹, te schorsen totdat één enkele persoon is aangewezen

als eigenaar van de effecten ten aanzien van de vennootschap^{32, 33}. Volgens een meerderheid in de rechtsleer³⁴ is enkel de algemene vergadering bevoegd voor de aanwending van deze schorsingsmodaliteit. Dit op grond van het feit dat enkel deze laatste kan oordelen over het deelnamerecht aan de algemene vergadering. Een uitdrukkelijke vermelding op de agenda is hiertoe niet vereist en de geviseerde medeëigenaars mogen over dit punt niet meestemmen³⁵. Bovendien volstaat een gewone meerderheidsbeslissing³⁶, zonder dat enig aanwezigheidsquorum in acht dient te worden genomen. Onthoudingen worden niet meegerekend³⁷.

Veelal bevatten de statuten evenwel een clause die voorziet in een automatische schorsing van de rechten verbonden aan de gemeenschappelijke aandelen totdat één persoon ten aanzien van de vennootschap is aangewezen als eigenaar van deze effecten. In dergelijk geval is de algemene vergadering verplicht dit voorschrift in acht te nemen³⁸. Tevens kan één van de echtgenoten zich vooraf door de vrederechter³⁹ laten machtigen om de betrokken lidmaatschapsrechten alleen uit te oefenen⁴⁰. Hiertoe zal de verzoekende echtgenoot moeten aantonen dat de uitoefening van de lidmaatschapsrechten door de andere echtgenoot hem nadeel kan berokkenen of de belangen van het gezin kan schaden^{40bis}. Deze beveiligingsmaatregel heeft een ruim toepassingsgebied en slaat op alle bestuurs-handelingen m.b.t. het gemeenschappelijk vermogen, onverschillig of ze ten behoeve van de huishouding of in het kader van de beroepsuitoefening worden verricht⁴¹.

Teneinde de beschikking van de vrederechter te kunnen tegenwerpen aan de vennootschap, is het aangeraden om deze laatste bij de procedure te betrekken. Indien de betrokken echtgenoot de

door de vrederechter verboden handeling tóch stelt, kan de andere echtgenoot de nietigverklaring⁴² hiervan bekomen zonder benadeling te moeten aantonen⁴³. Hij zal enkel moeten bewijzen dat hij er een wettig belang⁴⁴ bij heeft.

De rechtbank is niet verplicht de nietigheid uit te spreken⁴⁵ en kan deze ondermeer weigeren wanneer er derden te goeder trouw bij de handeling zijn betrokken⁴⁶. De derde moet zelf het bewijs leveren van zijn goede trouw⁴⁷. In het licht hiervan is het dan ook belangrijk om de vennootschap te betrekken, niet alleen in de procedure tot nietigverklaring, maar ook bij de initiële vordering op grond van artikel 1421 B.W. Op die manier zal deze laatste haar goede trouw bezwaarlijk kunnen voorhouden wanneer blijkt dat zij de kwestieuze echtgenoot heeft toegelaten tot de algemene vergadering terwijl ze zelf betrokken was bij de procedure die het verbod daartoe aan deze echtgenoot heeft opgelegd^{47bis}. De vordering tot nietigverklaring moet op straffe van verval worden ingediend binnen een jaar na de dag waarop de betrokken handeling ter kennis is gekomen van de echtgenoot-eiser en uiterlijk vóór de definitieve vereffening van het stelsel⁴⁸. Tenslotte kan elk der echtgenoten de rechtbank van eerste aanleg⁴⁹ adiëren teneinde de bestuursbevoegdheden van de andere echtgenoot geheel of gedeeltelijk te laten ontnemen ingeval deze laatste blijkt geeft van ongeschiktheid in het bestuur of de belangen van het gezin in het gevaar brengt.

Hoewel de wet op dit punt in een aantal publiciteitsmaatregelen⁵⁰ voorziet, is het, met het oog op de tegenwerpelijheid van het vonnis aan de vennootschap, aangewezen deze laatste bij de procedure te betrekken. Het begrip “ongeschiktheid in het bestuur” heeft een ruime draagwijdte en doelt zowel voor het verleden als voor de toekomst op alle omstandigheden

“Veelal bevatten de statuten een clause die voorziet in de automatische schorsing van de rechten verbonden aan gemeenschappelijke aandelen; die rechten blijven geschorst totdat één van de echtgenoten ten aanzien van de vennootschap is aangewezen als eigenaar van de effecten.”

waardoor een echtgenoot de hem toegekende bestuursbevoegdheden niet behoorlijk kan uitoefenen om fysische of psychische redenen⁵¹. In voorkomend geval heeft de rechter de keuze. Hij kan het bestuur over de aandelen opdragen aan de eisende echtgenoot of aan een door hem aangewezen derde⁵². Ook hier kunnen de handelingen die de echtgenoot verricht in strijd met de rechterlijke beslissing aangaande de hem ontnomen bevoegdheden op verzoek van de andere echtgenoot worden nietigverklaard⁵³.

Op het voormeld principe van het concurrentieel bestuur bestaan echter *drie uitzonderingen*: Vooreerst zal de echtgenoot op wiens naam de aandelen staan ingeschreven in het register van aandelen de lidmaatschapsrechten verbonden aan de gemeenschappelijke aandelen alleen uitoefenen⁵⁴. Dit op voorwaarde dat alle aandelen in die vennootschap op naam zijn gesteld⁵⁵. Om hieraan tegemoet te komen is vereist dat statutair niet in de mogelijkheid is voorzien

om de aandelen op naam om te zetten in aandelen aan toonder^{56, 57}. Vervolgens zal ook de echtgenoot die de aandelen nodig heeft voor de uitoefening van zijn beroep, hiertoe alle noodzakelijke bestuurshandelingen alleen kunnen verrichten⁵⁸. Dit is het geval wanneer de echtgenoot bestuurder, zaakvoerder of werkend vennoot is in de betrokken vennootschap^{59, 60}. Indien daarentegen beide echtgenoten samen⁶¹ hetzelfde beroep uitoefenen in dezelfde vennootschap via die aandelen, dan zullen zij samen deze aandelen moeten besturen⁶².

Omdat ze beiden even afhankelijk zijn van het voorhanden zijn van de totaliteit van de aandelen voor de uitoefening van hun beroep, kunnen ze niet onafhankelijk van elkaar optreden⁶³. Dit impliceert dat beide echtgenoten toegang hebben tot de algemene vergadering, maar dat hun stemmen slechts als één stem per aandeel gelden⁶⁴. Ook hier zal het evenwel beter zijn één en ander statutair uit te klaren alvorens met mogelijke problemen te worden geconfronteerd.

Eventueel kan elke echtgenoot zich op grond van artikel 1420 B.W. door de rechter laten machtigen om de lidmaatschapsrechten alleen uit te oefenen. Ook artikel 1426 B.W. zou soelaas kunnen brengen.⁶⁵ Tenslotte is het ook mogelijk dat de vennootschap, hetzij ingevolge haar eigen aard⁶⁶, hetzij ingevolge een statutaire clause in die zin⁶⁷, een intuïtu-personae karakter heeft, hetgeen de uitoefening van de lidmaatschapsrechten door de andere echtgenoot uitsluit.⁶⁸ Buiten de gevallen waarin artikel 1401, 5° B.W. toepassing vindt, zal de splitsing van de aandelen over hun vermogensrechten en lidmaatschapsrechten zich bijgevolg opdringen. Het is dan ook enkel de echtgenoot die door zijn medevennoten omwille van zijn specifieke kwaliteiten werd gekozen als partner in

Ondernemingsrecht

de vennootschap, die zal kunnen deelnemen aan en stemmen op de algemene vergadering.⁶⁹;

Onverdeelde aandelen⁷⁰

Onverdeeld zijn:

- aandelen die door beide echtgenoten gezamenlijk werden aangekocht vóór het huwelijk⁷¹;
- aandelen die door beide echtgenoten gezamenlijk met eigen gelden worden aangekocht⁷²;
- aandelen die aan beide echtgenoten gezamenlijk worden geschonken of vermaakt⁷³.

Het bestuur van deze aandelen is niet geregeld in Titel V (Huwelijksvermogensstelsels) van het Burgerlijk Wetboek. Bijgevolg dient men zich in deze te verlaten op het gemeen recht inzake mede-eigendom⁷⁴. Volgens artikel 577-2, §6 B.W. kunnen daden van beheer met betrekking tot dergelijke aandelen enkel geldig worden gesteld met medewerking van alle mede-eigenaars. Dit impliceert dat beide echtgenoten aanwezig moeten zijn op de algemene vergadering⁷⁵ en er, in voorkomend geval, samen hun stemrecht moeten uitoefenen⁷⁶. Wel kunnen ze gezamenlijk slechts één stem per aandeel uitbrengen⁷⁷. Wanneer beide echtgenoten er niet in slagen eenzelfde stemgedrag naar voor te brengen, kan de algemene vergadering er nog steeds toe beslissen de aan deze onverdeelde aandelen verbonden rechten te schorsen totdat één enkele persoon is aangewezen als eigenaar van de effecten ten aanzien van de vennootschap.⁷⁸

Daarnaast kunnen de echtgenoten op grond van artikel 815 B.W.⁷⁹ voor de Rechtbank van Eerste Aanleg⁸⁰ steeds de verdeling vorderen van de onverdeelde aandelen⁸¹ en vervolgens met de hen toebedeelde “eigen” aandelen stemmen ter algemene vergadering.

Bij de verdeling van een onverdeeld goed neemt men aan dat de aandelen van beide echtgenoten gelijk zijn. De echtgenoot die het tegen-

deel beweert, zal hiervan het bewijs moeten leveren.⁸²

Dat man en vrouw onverdeelde aandelen bezitten, betekent echter geenszins dat er naast de eigen vermogens van beiden een derde vermogen ontstaat waarin deze onverdeelde goederen zich bevinden. Deze onverdeelde aandelen zijn immers gewoon een soort eigen goederen, waarvan het eigendomsrecht is verdeeld over meerdere personen⁸³. Indien aan de voorwaarden hiertoe is voldaan, zal elke echtgenoot zich bijgevolg kunnen beroepen op artikel 1426 B.W. om de bestuursbevoegdheden van de andere echtgenoot geheel of gedeeltelijk te laten ontnemen.⁸⁴

De echtgenoten zijn gehuwd onder een stelsel van scheiding van goederen

Echtgenoten kunnen bij huwelijkscontract bedingen dat zij met zuivere scheiding van goederen door het leven zullen gaan. In dergelijk geval berust het huwelijksstelsel op het bestaan van twee vermogens, nl. het eigen vermogen van de man en het eigen vermogen van de vrouw. In beginsel heeft de keuze voor een

dergelijk stelsel tot gevolg dat elk der echtgenoten enkel eigen aandelen onder zich heeft. Toch kan het voorkomen dat beide echtgenoten gezamenlijk aandelen verwerven of verkrijgen en bijgevolg “onverdeelde aandelen” bezitten.⁸⁵ Met betrekking tot aandelen voorziet de wetgever bovendien in een vermoeden van onverdeeldheid, tenzij de echtgenoten erin slagen te bewijzen dat de betrokken aandelen eigendom zijn van één van hen.⁸⁶

Eigen aandelen

Eigen aandelen ressorteren onder het exclusief bestuursrecht van de respectievelijke echtgenoten⁸⁷. Elke echtgenoot zal derhalve met zijn eigen aandelen kunnen deelnemen aan de algemene vergadering⁸⁸, maar heeft de mogelijkheid om zich krachtens volmacht (eventueel door de andere echtgenoot⁸⁹) te laten vertegenwoordigen.^{90,91}

Onverdeelde aandelen

Voor de behandeling van deze problematiek wordt verwezen naar hetgeen hoger al werd uiteengezet m.b.t. onverdeelde aandelen.

Wel dient erop gewezen dat artikel 1469, lid 1 B.W. hier aan de echtgenoten uitdrukkelijk het recht verleent om te allen tijde de verdeling te vorderen van al hun onverdeelde goederen of van een deel ervan.⁹² Via de uit onverdeeldheid treding worden de onverdeelde eigendomsrechten omgezet in kavels, waarvan elke mede-eigenaar er één krijgt toebedeeld en waarvan hij exclusieve eigenaar wordt⁹³.

De echtgenoten zijn gehuwd onder een stelsel van algehele gemeenschap van goederen

Een algehele gemeenschap van goederen komt tot stand wanneer beide echtgenoten al hun tegenwoordige en toekomstige goederen in het gemeenschappelijk vermogen inbrengen.⁹⁴ In voorkomend geval berust het huwelijksstelsel bijgevolg op het bestaan van één enkel vermogen, nl.

het gemeenschappelijk vermogen van beide echtgenoten.

Toch kunnen de echtgenoten uitzonderlijk eigen aandelen bezitten, nl. ingeval deze aan een echtgenoot worden geschonken of gelegateerd onder beding dat ze eigen moeten blijven.⁹⁵

Eigen aandelen

Echtgenoten die een stelsel van algehele gemeenschap van goederen hebben bedongen, mogen niet afwijken van de regels van het wettelijk stelsel die betrekking hebben op het bestuur over het eigen en het gemeenschappelijk vermogen.⁹⁶ Bijgevolg zal het enkel de echtgenoot-eigenaar zijn die het recht heeft om de aan de aandelen verbonden (lidmaatschaps)rechten uit te oefenen.⁹⁷ Wel kan deze echtgenoot zich krachtens volmacht (eventueel door zijn echtgenoot⁹⁸) ter algemene vergadering laten vertegenwoordigen^{99, 100}.

Gemeenschappelijke aandelen

Ook hier zullen de bestuursregels van het wettelijk stelsel gelding vinden.¹⁰¹ De gemeenschappelijke aandelen vallen bijgevolg onder het gelijktijdig bestuur van de echtgenoten¹⁰². Daarnaast dienen zich voor beide echtgenoten en voor de vennootschap dezelfde uitzonderingen en actiemogelijkheden aan als hoger uiteengezet met betrekking tot de gemeenschappelijke aandelen onder het wettelijk stelsel.¹⁰³

De gevolgen voor de geldigheid van het besluit van de algemene vergadering

In een aantal gevallen kan het niet eerbiedigen van de hiervóór uiteengezette principes aanleiding geven tot de nietigverklaring van het betrokken besluit van de algemene vergadering.

A. *Het onrechtmatig weigeren of toelaten van een echtgenoot tot de algemene vergadering*

De echtgenoot wordt ten onrechte uitgesloten van de algemene vergadering

Een beslissing van de algemene vergadering is nietig wegens enige onregelmatigheid naar de vorm waardoor het genomen besluit is aangetast, indien de eiser aantoonbaar dat de begane onregelmatigheid het genomen besluit heeft kunnen beïnvloeden¹⁰⁴, d.w.z. dat zonder de vorminbreuk de algemene vergadering van aandeelhouders tot een ander besluit zou zijn gekomen.¹⁰⁵ Dit zal zonder meer het geval zijn wanneer de onrechtmatig uitgesloten echtgenoot erin slaagt aan te

tonen dat hij, gelet op zijn stemkracht, de genomen beslissing had kunnen doen wijzigen.¹⁰⁶ In alle andere gevallen zal de nietigheid slechts kunnen voorliggen indien de uitgesloten aandeelhouder kan aantonen dat hij, gelet op zijn voorstellen, vragen en overtuigingskracht, de besluitvorming had kunnen beïnvloeden.¹⁰⁷

De bewijslast rust in deze op de eiser tot nietigverklaring.¹⁰⁸ Het volstaat evenwel te bewijzen dat de onregelmatigheid van die aard was om het genomen besluit te beïnvloeden, zonder dat moet worden bewezen dat zij deze invloed ook effectief heeft gehad.¹⁰⁹ In het licht van het voorgaande is het evident dat de bewijsvoering terzake niet vanzelfsprekend zal zijn. Indien daarentegen de regels betreffende de werkwijze van de algemene vergadering met bedrieglijk opzet werden miskend, zal de nietigheid van het besluit voorliggen ongeacht of deze onregelmatigheid het besluit heeft kunnen beïnvloeden.¹¹⁰ Aangezien bedrog niet wordt vermoed, zal de eiser in voorkomend geval moeten aantonen dat de inbreuk met bedrieglijk opzet werd gepleegd¹¹¹.

De echtgenoot wordt ten onrechte toegelaten tot de algemene vergadering

Voorzover de echtgenoot enkel heeft deelgenomen aan de beraadslaging, gelden dezelfde regels als hiervóór uiteengezet. Het besluit van de algemene vergadering zal derhalve met nietigheid zijn behept indien de aanwezigheid van de echtgenoot, gelet op zijn eventuele vragen of opmerkingen, de besluitvorming heeft kunnen beïnvloeden. Het bewijs daarvoor zal vaak moeilijk te leveren zijn.¹¹² Heeft de echtgenoot bovendien deelgenomen aan de stemming, dan zal de nietigheid voorliggen indien het aanwezigheids- en meerderheidsquorum niet zou zijn bereikt ware de onbevoegde niet deelachtig geweest aan de algemene vergadering. Is dit niet het geval, dan zal het

bewijs van beïnvloeding moeilijker te leveren zijn.¹¹³

Werden de regels betreffende de werkwijze van de algemene vergadering met bedrieglijk opzet miskend, dan zal de nietigheid van het besluit voorliggen ongeacht of deze onregelmatigheid het besluit heeft kunnen beïnvloeden.¹¹⁴

De vordering tot nietigverklaring moet worden ingesteld binnen de zes maand, te rekenen vanaf de dag waarop de besluiten kunnen worden tegengeworpen aan diegene die de nietigheid inroept of vanaf de dag waarop hij er kennis van heeft gekregen.¹¹⁵ Het betreft een vervaltermijn en geen verjaringstermijn.¹¹⁶

De nietigverklaring kan worden gevorderd door iedere belanghebbende. In de praktijk zijn dit vooral de individuele aandeelhouders of in bepaalde gevallen de commissaris(sen), de bestuurders en zaakvoerders van de vennootschap of desgevallend de vennootschap zelf. De vraag of ook derden gerechtigd zijn om een nietigheidsvordering in te leiden, dient te worden beoordeeld in functie van de aard van de geschonden rechtsregel enerzijds en in functie van het verband tussen de onregelmatigheid en het voordeel dat met de nietigheid betracht wordt anderzijds.¹¹⁷ Behalve ingeval van schendingen van de openbare orde, ontzegt men bijgevolg meestal derden het recht om de nietigheid te vorderen, tenzij bij wijze van zijdelingse vordering¹¹⁸.

Indien daartoe gewichtige redenen bestaan, kan de eiser tot nietigverklaring steeds de kortgedingrechter adiëren teneinde de voorlopige opschorting van het betrokken besluit te horen uitspreken¹¹⁹. Daarnaast staan er voor de kortgedingrechter nog andere maatregelen open om te voorkomen dat dergelijke onregelmatigheden zich in de toekomst zouden herhalen.

Zo kan hij de verplichte bijeenroeping opleggen van een nieuwe alge-

mene vergadering met dezelfde agenda¹²⁰ of gebieden dat een besluit van een volgende algemene vergadering aan bepaalde voorwaarden moet voldoen.¹²¹

B. Een van de echtgenoten handelt in strijd met een hem/haar door de burgerlijke rechter op grond van artikel 1421 of 1426 B.W. opgelegd verbod om deel te nemen aan en te stemmen op de algemene vergadering

In voorkomend geval kan de gedupeerde echtgenoot zich op grond van artikel 1422, 3° B.W. wenden tot de rechtbank van eerste aanleg teneinde de strijdige handelingen te horen nietigverklaren. De vraag die hierbij rijst is in hoeverre deze nietigverklaring de geldigheid van het besluit van de algemene vergadering in het gedrang kan brengen.

De nietigheid strekt er in principe toe de betrokken rechtshandeling en al haar gevolgen uit te wissen en dit, voorzover mogelijk, met terugwerkende kracht tot bij het stellen ervan¹²². Bijgevolg dient men zich te plaatsen op het ogenblik waarop de echtgenoot niet heeft deelgenomen aan de algemene vergadering en geen enkele stem heeft uitgebracht. Dergelijke toestand heeft ongetwijfeld haar repercussies voor de aanwezigheids- en meerderheidsquora die terzake van sommige algemene vergaderingen moeten worden gerespecteerd. Zo kan het voorkomen dat, door het wegcijferen van de wederrechtelijk toegelaten echtgenoot, bepaalde aanwezigheids- of meerderheidsquora niet worden bereikt en de genomen beslissing bijgevolg ongeldig is tot stand gekomen. In voorkomend geval zou de andere echtgenoot de nietigheid van deze beslissing kunnen vorderen op grond van artikel 64, 1° W. Venn. ¶

Voetnoten

¹ Art. 1387 B.W.

² Art. 1390 B.W.

³ Art. 1398 B.W.

⁴ Art. 1399 B.W.

⁵ Art. 1404 B.W.

⁶ B. WAUTERS, Aandelen en echtscheiding, Antwerpen, Maklu, 2000, 88; J. GERLO, Handboek voor familierecht. Huwelijksvermogensrecht, Brugge, Die keure, 2001, 131.

⁷ Art. 1400, 5 B.W.

⁸ J. GERLO, o.c., 128.

⁹ B. WAUTERS, o.c., 90.

¹⁰ J. GERLO, o.c., 128; L. WEYTS, "Vennootschappen en patrimonial familierecht", T.P.R. 1985, 268: Hiertoe is wel vereist dat de kapitaalverhoging geschiedt middels incorporatie van reserves, dan wel (voor minstens de helft) middels een eigen inbreng.

¹¹ m.b.t. deze voorwaarde, zie infra

¹² Art. 1401, 5 B.W.

¹³ Art. 1400, 6 B.W. stipuleert dat *de gereed-schappen en werktuigen die dienen tot het uitoefenen van het beroep* eigen goederen zijn van de betreffende echtgenoot. De rechtsleer is het er unaniem over eens dat deze bepaling een restrictieve interpretatie moet worden toebedeeld, maar is verdeeld over de vraag hoe strikt deze wet moet worden geïnterpreteerd. Voor een uiteenzetting van deze discussie, zie B. WAUTERS, o.c., 158-166.

¹⁴ B. WAUTERS, o.c., 166; zie contra: H. MICHEL, l.c., 81-82.

¹⁵ Artikel 1435 B.W.

¹⁶ R. DILLEMANS, Huwelijksvermogensrecht, Brussel, Story-Scientia, 1983, 96-97; J. GERLO, o.c., 132.

¹⁷ Art. 1425 B.W.

¹⁸ Art. 219 B.W.

¹⁹ L. WEYTS, "Vennootschappen en patrimonial familierecht", o.c., 281; Terzake zal een grondige lezing van de statuten zich opdringen. Deze kunnen immers stipuleren dat een volmacht enkel kan gegeven worden aan een medevenoot. In een BVBA kunnen

de statuten het delegatierecht zelfs volledig uitsluiten, zie C. BERTSCH, "La copropriété et les titres de société: quelques réflexions sur l'indivision d'actions dans les sociétés anonymes", in *Les copropriétés*, Brussel, Bruylant, 1999, 185-186; F. HELLEMANS, *De algemene vergadering. Een onderzoek naar haar grondslagen, haar bestaansreden en de geldigheid van haar besluiten.*, Kalmthout, Biblo, 2001, 486-488.

²⁰ Artikel 1426 B.W. laat vermoeden dat het bestuur van eigen goederen in het belang van het gezin dient te geschieden. Indien de betrokken echtgenoot desalniettemin de belangen van het gezin in gevaar brengt, kan de andere echtgenoot zich wenden tot de rechter teneinde hem deze bestuursbevoegdheden geheel of gedeeltelijk te laten ontnemen, zie *meer hierover infra*.

²¹ Art. 1405, 3 B.W.

²² Art. 1405, 1 B.W.; in die zin, zie R. DILLEMANS, o.c., 99; J. GERLO, o.c., 144.

²³ Wet van 22 mei 2001 betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen, B.S. 9 juni 2001: Overeenkomstig artikel 2, 17° van deze wet zal de werknemer krachtens een dergelijk participatieplan een deel van de winst van het boekjaar uitgekeerd krijgen onder de vorm van aandelen of deelbewijzen met stemrecht.

²⁴ Art. 1405, 4 B.W.

²⁵ Hiertoe behoren tevens de aandelen die (voor meer dan de helft) met gemeenschapsgelden of –goederen zijn verkregen, op naam van beide echtgenoten zijn ingeschreven en door geen van hen beiden voor de beroepsuitoefening worden gebruikt, zie B. WAUTERS, o.c., 58.

²⁶ Art. 1416 B.W.

²⁷ F. DE BAUW, *Les assemblées générales dans les sociétés anonymes*, Brussel, Bruylant, 1996, 202; F. HELLEMANS, o.c., 458-459; H. LAGA en V. LIETAER, "Eigendomsbetwistingen bij aandelen", in B. TILLEMANS en B. DU LAING (eds.), *Onderneming en effecten*, Brugge, Die Keure, 2001, 470-471.

²⁸ L. WEYTS, *Vennootschappen met echtgenoten*, Antwerpen, Kluwer, 1980, 202; L. ESTERCAM, "Bezit van aandelen in het kader van huwelijk", T. Acc. 1989, afl. 2, 30; Ph. DE PAGE en B. CARTUYVELS, "Les cessions de parts entre époux", in B. CARTUYVELS (ed.), *Le droit des sociétés. Aspects pratiques et conseils des notaires*, Brussel, Bruylant, 1999, 215.

²⁹ C. BERTSCH, l.c., 177.

³⁰ De vennootschap is hier niet toe verplicht, zie C. BERTSCH, l.c., 178; F. HELLEMANS, o.c., 458; F. DE BAUW, o.c., 200.

³¹ Aangenomen wordt dat de regels die gelden bij onverdeeldheid ook toepassing vinden op effecten die deel uitmaken van de huwelijksgemeenschap, zie F. HELLEMANS, o.c., 461; H. LAGA en V. LIETAER, o.c., 470-471; B. WAUTERS, o.c., 58.

³² Art. 236 W. Venn. (B.V.B.A.); art. 360 W. Venn. (C.V.); Art. 461 W. Venn. (N.V.); Art. 657 W. Venn. (Comm. V.A.).

³³ Sommige auteurs (C. RESTEAU, A. BENOIT-MOURY en A. GREGOIRE, *Traité des sociétés anonymes*, Brussel, Swinnen, 1982, I, 379.) waren van mening dat het (oud) artikel 43, laatste lid Venn. W. geen toepassing kon vinden op aandelen aan toonder. Ten aanzien van deze aandelen geldt immers de houder als eigenaar. Deze these werd nog aannemelijker gemaakt door de vaststelling dat de schorsingsmodaliteit werd opgenomen in een bepaling die enkel aandelen op naam aanbelangt. Thans is dit argument niet langer houdbaar. Met de Wet van 7 mei 1999 houdende de invoering van het Wetboek van Vennootschappen werd deze regel immers ondergebracht bij de algemene bepalingen inzake effecten en hun overdracht en overgang (Art. 236 W. Venn. (B.V.B.A.); art. 360 W. Venn. (C.V.); Art. 461 W. Venn. (N.V.); Art. 657 W. Venn. (Comm. V.A.)), in die zin F. HELLEMANS, o.c., 457; C. BERTSCH, l.c., 180-181.

³⁴ C. BERTSCH, l.c., 180; F. DE BAUW, o.c., 199; K. GEENS en H. LAGA, "Overzicht van rechtspraak vennootschappen (1986-1991)", T.P.R. 1993, 1075; F. HELLEMANS, o.c., 458-459; zie anders: H. LAGA en V. LIETAER, o.c., 470: Deze auteurs zijn van mening dat het schorsingsrecht toekomt aan het bestuursorgaan.

³⁵ Wel moeten de overige vennoten er zich in voorkomend geval voor hoeden de gewijzigde stemverhouding te gebruiken om tegen de (vermoede) wil van de onverdeelde vennoten verstrekkende besluiten te nemen, zie F. HELLEMANS, o.c., 459.

³⁶ C. BERTSCH, l.c., 180; F. DE BAUW, *Les assemblées générales dans les sociétés anonymes*, Brussel, Bruylant, 1996, 199 en 250; F. HELLEMANS, o.c., 613; B. TILLEMANS, *De geldigheid van besluiten van de algemene vergadering*. Het nieuwe artikel 190bis Venn. W., Kalmthout, Biblo, 1994, 215; J. VAN RYN, *Principes de droit commerciales*, Brussel, Bruylant, 1954, I, 441; X., LEXICON N.V., Diegem, Ced. Samsom, A - 4/4.

³⁷ F. DE BAUW, o.c., 214; F. HELLEMANS, o.c., 613; G. RAUCQ, "Les assemblées générales d'une société ordinaire", in B. CARTUYVELS (ed.), *Le droit des sociétés. Aspects pratiques et conseils des notaires*, Brussel, Bruylant, 1999, 423.

³⁸ F. HELLEMANS, o.c., 458; G. RAUCQ, "Les Assemblées générales d'une société ordinaire" in B. CARTUYVELS (ed.), l.c., 448.

³⁹ Art. 594, 19° Ger. W.; P. SENAËVE, *Handboek van familieprocesrecht*, Leuven, Acco, 1986, 39 L. ESTERCAM, "Bezit van aandelen in het kader van huwelijk", T. Acc. 1989, 30; L. WEYTS, "Vennootschappen en patrimoniale familierecht", o.c., 281; X., "Aandeel: in de huwelijksgemeenschap", in X., *Praktijkgids voor de vennootschap*, Brussel, Kluwer, II.A.56; Is echter reeds een echtscheidingsprocedure hangende, dan moet de echtgenoot zich wenden tot de Voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg, zie Arrondrb. Luik 16 oktober 1982, Jur. Liège 1983, 119; F. BUYSENS, "Bestuur van het gemeenschappelijk vermogen en echtscheiding", in W. PINTENS en B. VAN DER MEERSCH, *De wederzijdse rechten en verplichtingen van echtgenoten en de huwelijkvermogensstelsels*, Antwerpen, Maklu, 1997, 175.

⁴⁰ Art. 1421 B.W.; J. GERLO, o.c., 173; B. TILLEMANS, o.c., 211.

^{40bis} Terecht kan men zich de vraag stellen of een beroep op dit artikel, gelet op de hiermee nagestreefde doelstelling, wel

opportuun is. Immers, in voorkomend geval kan de rechter er nog steeds toe beslissen om het deelname- en stemrecht aan de betrokken echtgenoot enkel te ontzeggen met betrekking tot die aangelegenheden waarover zijn beslissing het gezinsbelang zou kunnen schaden. Aangezien alle andere agendapunten dan worden beheerd door de regels van het concurrentieel bestuur, kunnen beide echtgenoten nog steeds in een patsituatie verzeild geraken.

⁴¹ R. DILLEMANS, o.c., 132; J. GERLO, o.c., 186; B. WAUTERS, o.c., 249.

⁴² Het betreft hier een relatieve nietigheid die enkel kan worden gevorderd door de echtgenoot die de betwiste handeling niet heeft gesteld, zie J. GERLO, o.c., 187; R. DILLEMANS, o.c., 132; B. WAUTERS, o.c., 254.

⁴³ Art. 1422, 2° B.W.

⁴⁴ d.i. een materieel of moreel belang

⁴⁵ R. DILLEMANS, o.c., 133; J. GERLO, o.c., 187.

⁴⁶ Artikel 1422, lid 1 B.W.

⁴⁷ Artikel 1422, laatste lid B.W.

^{47bis} Ingeval een echtgenoot misbruik maakt van zijn lidmaatschapsrechten en hierdoor de andere echtgenoot bedrieglijk benadeelt, zou deze laatste de nietigheid ook kunnen vorderen op grond van art. 1422, 3° B.W., zie F. BOUCKAERT, "Huwelijksvermogensrecht en vennootschappenrecht", in X, *Gezin en recht in een postmoderne samenleving*, Gent, Mys & Breesch, 1994, 326; M. PUELINCKX-COENE, "Enkele bedenkingen bij de vele vragen rond de ontneming van bestuursbevoegdheden aan echtgenoten (art. 1426 B.W.)", R.W., 1982-83, 2525.

⁴⁸ R. DILLEMANS, o.c., 135.

⁴⁹ Art. 569, 1° Ger. W.; P. SENAËVE, o.c., 40.

⁵⁰ Art. 1253 Ger. W.: Naar derden toe wordt een dergelijke beslissing bekend gemaakt in de rand van de huwelijksakte door de ambtenaar van de burgerlijke stand, en, bij uittreksel, in het Belgisch Staatsblad door toedoen van de griffier.

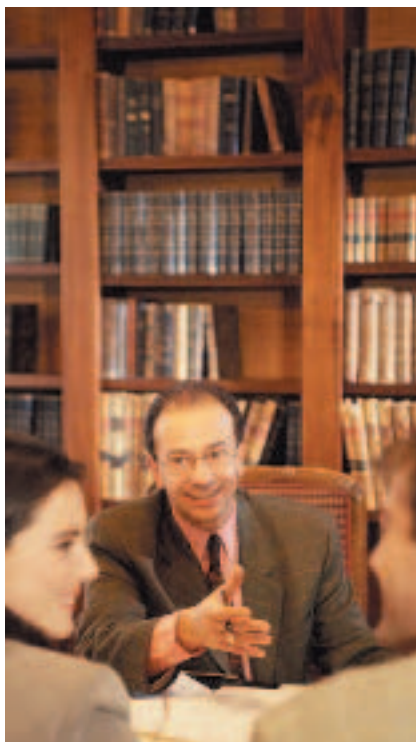
⁵¹ J. GERLO, o.c., 192.

⁵² Art. 1426, §1 B.W.

⁵³ Art. 1422, 2° B.W., J. GERLO, o.c., 193.

⁵⁴ Art. 1401, 5 B.W.: Dit artikel doet geen afbreuk aan de mogelijkheid voor de stemgerechtigde echtgenoot om zich krachtens volmacht door de andere echtgenoot te laten vertegenwoordigen, behoudens afwijkende bepalingen in de statuten; zie voetnoten 18 en 19.

⁵⁵ In een BVBA zal deze voorwaarde geen problemen stellen aangezien alle aandelen in deze vennootschap verplicht op naam zijn (Art. 232 W. Venn.). In een NV daarentegen

kunnen, naast aandelen op naam, ook aandelen aan toonder of gedematerialiseerde aandelen worden uitgegeven (Art. 460 W. Venn.).

⁵⁶ Art. 463, 3° W. Venn.; F. BOUCKAERT, "Huwelijksvermogensrecht en vennootschappenrecht", in X, *Gezin en recht in een postmoderne samenleving*, Gent, Mys en Breesch, 1994, 317; H. DU FAUX, "De lidmaatschapsrechten bedoeld in artikel 1401, 5 B.W.", T. Not. 1987, 465; J. GERLO, o.c., 143; H. MICHEL, "Le statut des parts et actions de société au regard des régimes matrimoniaux", in X, *Les sociétés et le patrimoine familial. Convergences et confrontations*, Academia, Louvain-La-Neuve - Bruylant, Brussel, 1996, 85; B. WAUTERS, o.c., 53.

⁵⁷ Ook hier kan de toepassing van artikel 1426 B.W. zich opdringen. Ingeval de stemgerechtigde echtgenoot blijkt geeft van ongeschiktheid in het bestuur of de belangen van het gezin in gevaar brengt, kan de andere echtgenoot vorderen dat de bestuursbevoegdheden hem geheel of gedeeltelijk worden ontnomen, zie G. RAUCQ, "Les assemblées générales d'une société ordinaire", l.c., 448.

⁵⁸ Art. 217 B.W.: In tegenstelling tot artikel 1417, lid 1 B.W. dat handelt over "alle daartoe noodzakelijke bestuurshandelingen", heeft artikel 217 B.W. het over "goederen die verantwoord zijn voor de uitoefening van zijn beroep"; Art. 1417, lid 1 B.W.: voor een verder onderscheid tussen beide bepalingen zie R. DILLEMANS, o.c., 120; B.

WAUTERS, o.c., 219-220.

⁵⁹ J. DU MONGH, "Oprichting van een vennootschap tijdens het huwelijk. Beperkingen vanuit het primair huwelijksregime. Oprichtersaansprakelijkheid", T.P.R. 1997, 109; P. HAMER, "La gestion des titres de société communs", Rev. Prat. Soc. 1989, 168; D. MOUGENOT, "Exercice des droits d'associé et gestion de la société: conflit entre le droit matrimonial et le droit des sociétés ?", Rev. Prat. Soc. 1986, 132; L. WEYTS, "Vennootschappen en patrimonial familierecht", o.c., 273.

⁶⁰ In het aangehaalde geval zou de niet-stemgerechtigde echtgenoot zich evenwel kunnen beroepen op artikel 1421 B.W. of op artikel 1426 B.W. teneinde de stemgerechtigde echtgenoot respectievelijk het verbod te horen opleggen de betrokken bestuurs-handeling te stellen of hem de betrokken bestuursbevoegdheden geheel of gedeeltelijk te laten ontnemen, zie J. GERLO, o.c., 186 en 192.

⁶¹ Dit is niet het geval wanneer de ene echtgenoot werkt in ondergeschikt verband ten opzichte van de andere, zie R. DILLEMANS, o.c., 123; B. WAUTERS, o.c., 207; J. GERLO, o.c., 175.

⁶² Art. 1417, lid 2 B.W.

⁶³ B. WAUTERS, o.c., 51.

⁶⁴ P. HAMER, l.c., 167.

⁶⁵ J. GERLO, o.c., 192.

⁶⁶ Hiertoe behoren de maatschap, de tijdelijke handelsvennootschap, de stille handelsvennootschap, de V.O.F., de Comm. V. en de C.V., zie B. WAUTERS, o.c., 25-32.

⁶⁷ Dit zal het geval zijn wanneer de statuten van een B.V.B.A. afwijken van de wettelijke regeling terzake (Art. 251 W. Venn.) en bijgevolg stipuleren dat de echtgenoot van de vennoot wordt uitgesloten als kandidaat-vennoot. Hetzelfde geldt wanneer de statuten van een N.V. (of een Comm. V.A.) voorzien in een onvervreemdbaarheidsclausule, een voorkooprecht of goedkeuringsclausule (conform artikel 510-512 W. Venn.) met als gevolg dat de vennootschap haar intuïtu pecuniae karakter verliest.

⁶⁸ F. DE BAUW, o.c., 203; F. HELLEMANS, o.c., 462; H. MICHEL, "Le statut des parts et actions de société au regard des régimes matrimoniaux", in X, *Les sociétés et le patrimoine familial. Convergences et confrontations*, Academia, Louvain-La-Neuve - Bruylant, Brussel, 1996, 82-86; D. MOUGENOT, "Exercice des droits d'associé et gestion de la société: conflit entre le droit matrimonial et le droit des sociétés ?", Rev.

Prat. Soc. 1986, 129-130; B. WAUTERS, o.c., 184; Ph. DE PAGE en B. CARTUYVELS, l.c., 216.

⁶⁹ Rb. Namen 19 februari 1998, Rev. Not. B. 1998, 565.

⁷⁰ Professor Watelet is daarentegen van mening dat onverdeeldheden enkel kunnen bestaan bij echtgenoten gehuwd onder een stelsel van scheiding van goederen, zie G. MAHIEU, "Partage et cession de droits indivis entre époux", in J.-L. JEGHERS (ed.), *Les contrats entre époux*, Brussel, Bruylant, 1995, 39.

⁷¹ G. MAHIEU, "Partage et cession de droits indivis entre époux", l.c., 38.

⁷² *Ibid.*, 38-39.

⁷³ *Ibid.*, 39.

⁷⁴ Art. 577-2, §1 tot en met §10 B.W.; Brussel 18 juni 1964, Pas. 1965, III, 135; C. BERTSCH, l.c., 176; R. DILLEMANS, o.c., 195; J. GERLO, o.c., 303; H. MICHEL, l.c., 64.

⁷⁵ tenzij de ene echtgenoot aan de andere volmacht heeft verleend

⁷⁶ C. BERTSCH, l.c., 185.

⁷⁷ F. DE BAUW, o.c., 199; F. HELLEMANS, o.c., 458-459.

⁷⁸ Art. 236 W. Venn. (B.V.B.A.); art. 360 W. Venn. (C.V.); Art. 461 W. Venn. (N.V.); Art. 657 W. Venn. (Comm. V.A.); G. RAUCQ, l.c., 447; over deze schorsingsmodaliteit, zie supra

⁷⁹ R. DILLEMANS, o.c., 195; G. MAHIEU, "Partage et cession de droits indivis entre époux", l.c., 39-40.

⁸⁰ Art. 569, 4° Ger. W.

⁸¹ Hoewel artikel 1469, lid 1 B.W. werd ondergebracht bij de bepalingen die betrekking hebben op het stelsel van de scheiding van goederen, dient te worden aangenomen dat het erin vermelde principe tevens toepassing vindt op onverdeeldheden tussen echtgenoten gehuwd onder gemeenschap van goederen, zie G. MAHIEU, "Partage et cession de droits indivis entre époux", l.c., 40 en 42.

⁸² Rb. Brussel 18 juni 194, Pas. 1965, III, 135; R.C.J.B. 1971, 193, met noot BAETEMAN, G. B. WAUTERS, o.c., 172.

⁸³ voor de toepassingsvoorwaarden, zie supra

⁸⁴ R. DILLEMANS, o.c., 195; J. GERLO, o.c., 301.

⁸⁵ Art. 1468, lid 2 B.W.

⁸⁶ Art. 1466 B.W.; R. DILLEMANS, *Huwelijksvermogensrecht*, Antwerpen, Brussel, Story-Scientia, 1983, 197; J. DU MONGH, "Oprichting van een vennootschap tijdens het huwelijk. Beperkingen vanuit het primair huwelijksregime. Oprichtersaansprakelijkheid.", T.P.R. 1997, 97.

⁸⁷ Ph. DE PAGE et H. MICHEL, "Constitution", in

J.-L. JEGHERS (ed.), *Les contrats entre époux*, Brussel, Bruylant, 1995, 194; J. GERLO, o.c., 303; H. MAES, *Start, groei en overname van het familiebedrijf. Een juridische en fiscale doorlichting.*, Antwerpen, Uitgeversbedrijf TIJD, 1991, 47; L. WEYTS, "Vennootschappen en patrimonial familierecht", o.c., 280.

⁸⁹ Art. 219 B.W.

⁹⁰ zie voetnoot 19; L. WEYTS, "Familiale aspecten van verwerven en beheren van aandelen", in X., *N.V. in de praktijk*, III.1.2-3.

⁹¹ Artikel 1426 B.W. kan niet worden ingeroepen door een onder zuivere scheiding van goederen gehuwde echtgenoot, zie R. DILLEMANS, o.c., 197; J. GERLO, o.c., 191; zie contra: M. PUELINCKX-COENE, "Enkele bedenkingen bij de vele vragen rond de ontkenning van bestuursbevoegdheden aan echtgenoten (art. 1426 B.W.)", R.W. 1982-83, 2514-2515: Deze auteur is van mening dat artikel 1426 B.W. in feite een regel van het primair huwelijksstelsel inhoudt en bijgevolg ook kan worden ingeroepen door van goederen gescheiden echtgenoten.

⁹² Artikel 1469 B.W. is een toepassing van artikel 815 B.W. volgens hetwelk niemand gedwongen kan worden in onverdeeldheid te blijven. Niettegenstaande enige hiermee strijdige verbodsbepaling of overeenkomst, kan de verdeling te allen tijde worden gevorderd. Enkel indien de echtgenoten overeengekomen zijn de verdeling voor een bepaalde tijd uit te stellen, zal het niet mogelijk zijn deze uit te lokken. Een dergelijke

overeenkomst is slechts geldig gedurende een (hernieuwbare) termijn van ten hoogste vijf jaar, zie G. MAHIEU, "Partage et cession de droits indivis entre époux", l.c., 43; L. WEYTS, *Vennootschappen met echtgenoten*, o.c., 87.

⁹³ B. WAUTERS, o.c., 172.

⁹⁴ Art. 1453 B.W.

⁹⁵ J. GERLO, o.c., 283.

⁹⁶ Art. 1451, lid 1 B.W.

⁹⁷ Art. 1425 B.W.

⁹⁸ Art. 219 B.W.

⁹⁹ zie voetnoot 19.

¹⁰⁰ Indien de echtgenoot-eigenaar door het uitoefenen van de lidmaatschapsrechten de belangen van het gezin in gevaar brengt, kan de andere echtgenoot zich beroepen op artikel 1426 B.W. teneinde hem deze bestuursbevoegdheden geheel of gedeeltelijk te laten ontnemen, zie voetnoot 20.

¹⁰¹ Art. 1451, lid 1 B.W.

¹⁰² Art. 1416 B.W.

¹⁰³ Art. 1421 B.W., Art. 1422, 2° B.W., Art. 1426 B.W., Art. 236 W. Venn. (BVBA); art. 360 W. Venn. (CV); Art. 461 W. Venn. (NV); zie supra

¹⁰⁴ Art. 64, lid 1° W. Venn.

¹⁰⁵ K. BYTTEBIER en A. FRANCOIS, "De nietigheidsregeling inzake besluiten van de algemene vergadering revisited", V&F 2000, 187.

¹⁰⁶ K. GEENS en H. LAGA, "Overzicht van rechtspraak vennootschappen 1986-1991", T.P.R. 1993, 1075.

¹⁰⁷ B. TILLEMANS, o.c., 213.

¹⁰⁸ Art. 64, 1° W. Venn.

¹⁰⁹ F. HELLEMANS, o.c., 264; F. DE BAUW, o.c., 315.

¹¹⁰ Art. 64, 2° W. Venn.

¹¹¹ Kh. Brugge 2 november 1950, R.P.S. 1955, 127.

¹¹² B. TILLEMANS, o.c., 220.

¹¹³ B. TILLEMANS, o.c., 220-221.

¹¹⁴ Art. 64, 2° W. Venn.

¹¹⁵ Art. 198, §2, laatste lid W. Venn.

¹¹⁶ B. TILLEMANS, o.c., 98-100; F. HELLEMANS, o.c., 321.

¹¹⁷ BYTTEBIER en A. FRANCOIS, l.c., 197-198; F. HELLEMANS, o.c., 324-326.

¹¹⁸ B. TILLEMANS, o.c., 119; K. BYTTEBIER en A. FRANCOIS, l.c., 196-198.

¹¹⁹ Art. 179, §1 W. Venn.

¹²⁰ Kort. Ged. Brussel 6 november 1987, T.R.V. 1988, 314; Kort. Ged. Kh. Brussel 13 april 1995, T.R.V. 1996, 415.

¹²¹ Kh. Gent 1 september 1989, T.B.H. 1991, 34.

¹²² W. VAN GERVEN, *Verbintenissenrecht*, I, Leuven, Acco, 1998-'99, 87.